

www.COVIRIAS.si

UVELJAVITEV NOVE ZAKONODAJE ZA KOZMETIČNE IZDELKE

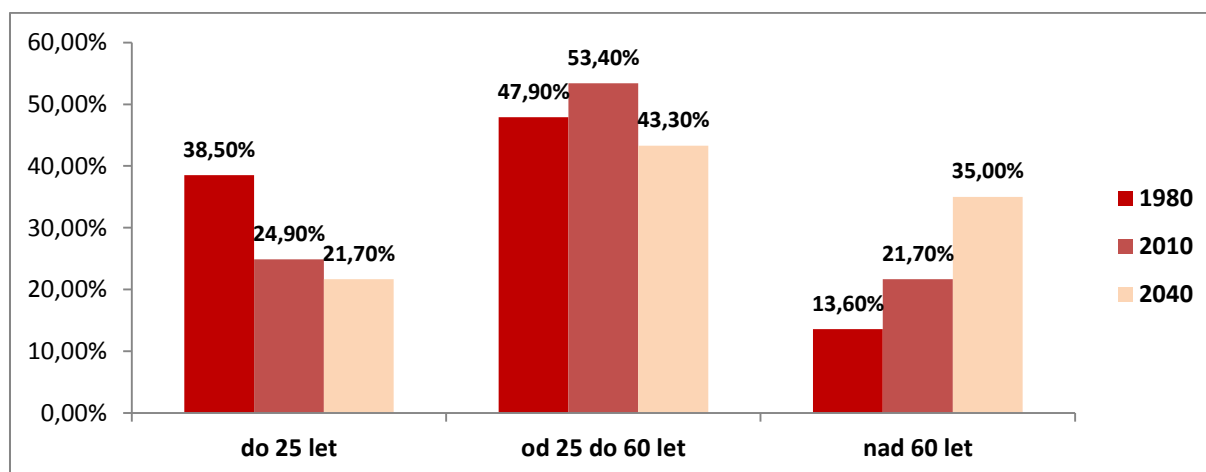
Ljubljana, november 2012

Odgovornost do ključnih kadrov

Gregor Jelerčič

Znano je, da se slovenska populacija stara, da zmanjkuje delovno aktivnih, ki bi s svojimi prispevki v pokojninsko blagajno zagotavljali dostojne pokojnine, da se država ne mora v nedogled zadolževati za krpanje pokojninske luknje. V povprečju uživamo pokojnino celo dve leti več kot pred desetimi leti (16 let in pol). Na boljšem so še posebno ženske, saj so leta 2002 prejemale pokojnino 16 let, leta 2011 pa že kar 21 let in pol. Skupno število upokojencev se je v desetih letih povečalo za skoraj 20%, kar je razmerje med zavarovanci in upokojenci zmanjšalo z 1,64 na 1,48. Še leta 1980 je 3,6 zaposlenih »skrbelo« za enega upokojenca. Čez 30 let bo glede na današnje projekcije vsak zaposleni »skrbel« za enega upokojenca.

Tabela 1: Starostna struktura prebivalstva danes, pred 30 leti in čez 30 let

Včasih v šali povem, da so to predvsem negativne posledice napredka medicine, farmacije, znanosti,... in ne napačnih ekonomskih, finančnih in političnih odločitev v preteklosti.

Posledice demografskih sprememb tudi v majhni Sloveniji že merimo v milijardah EUR. Letos bo od petih milijard evrov kolikor jih potrebujemo za izplačilo pokojnin vsem slovenskim upokojencem, že več kot 1,5 milijarde prišlo iz proračuna.

Takojšnja reforma je nujna, predvsem pa se bomo morali vsi skupaj čimprej sprijazniti s tem, da bomo morali za pokojnino marsikaj narediti sami. In to čimprej, premišljeno in načrtno, s pomočjo delodajalcev in njihovih prostovoljnih prispevkov za pokojninsko zavarovanje in z individualnim prostovoljnim varčevanjem.

V Nemčiji so konec devetdesetih let izpeljali reformo s katero so pričeli z zniževanjem nadomestitvenega razmerja med prihodki pred upokojitvijo in po njej. Do leta 2030 se bo v skladu z dogovorom med vsemi socialnimi partnerji razmerje med prejemki pred in po upokojitvi znižalo na 43 odstotkov. Še leta 1990 je bilo to razmerje nad 70 odstotki. Hkrati je nemška vlada omogočila ustanovitev drugega pokojninskega stebra v katerem danes preko 60% Nemcev varčuje za pokojnino. Varčevanje je strogo namensko z vnaprej določeno pokojninsko rento. Predčasna ali enkratna izplačila

praviloma niso dovoljena. Normalno je, da ljudje privarčevani denar koristijo v obliki mesečnih anuitet oz. pokojninskih rent.

Podobne sisteme poznajo tudi v Nizozemski, skandinavskih državah, Švici, Veliki Britaniji,... Na Nizozemskem je v prostovoljni sistem vključenih preko 90% delovno aktivnih prebivalcev. Hkrati v vseh teh državah opozarjajo, da bo zmanjšanje »državnih pokojnin« najbolj prizadelo populacijo, ki je danes stara med 35 in 50 let, saj se v prostovoljni sistem varčevanja vključuje šele v zadnjih letih in tako žal nima na razpolago celotne delovne dobe. Tej starostni skupini časa za prostovoljno varčevanje zmanjkuje, zato je čimprejšnja vključitev nujna - individualna ali preko delodajalca. V tujini je zato pokojninsko zavarovanje pomemben element pogajanj delodajalcev in zaposlenih oz. sindikatov, nujen sestavni del pogodb o zaposlitvi, pomemben argument podjetij pri iskanju in zaposlovanju ključnih kadrov, ...

Glavni problemi »prostovoljnega dela« pokojninskega varčevanja v Sloveniji (ki je bilo uvedeno leta 2001), so poleg nezadostnega zavedanja zaposlenih in njihovih delodajalcev o nujnosti varčevanja, tudi:

- prepoved vključevanja samozaposlenih in pretežnih lastnikov podjetij v kolektivno shemo,
- naložbene omejitve in neprilagojenost skladov življenjskemu ciklu varčevalcev,
- dopustnost nenamenskega enkratnega dviga sredstev iz kolektivnega pokojninskega načrta po desetih letih,
- kolektivno in individualno zavarovanje nista ločena,
- ni podlage za pripravo enotnih informativnih izračunov za zavarovance.

Nova zakonodaja (ZPIZZ) marsikaj od zgoraj navedenega izboljšuje. Seveda je ogromno pozornosti namenjeno minimalni delovni dobi in najmanjši starosti pri kateri se bomo lahko upokojevali, ampak danes je bolj ali manj vsem jasno, da bodo čez 10 ali 20 let 60 let stari upokojevalci prej izjema, kot pravilo.

Medtem pa se zaradi demografskih razmer, modernega načina življenja nakazuje nov problem: vsak peti delovno aktiven prebivalec ne bo dočkal redne upokojitve!

Poklicne bolezni, delovne in nezgodne invalidnosti ter hujše bolezni so v razvitem svetu vse bolj pogost vzrok za predčasne delne ali popolne upokojitve. Velik del populacije bo zaradi predčasne upokojitve izgubil možnost za dodatno pokojninsko varčevanje, hkrati pa se bo za nekaj let podaljšala doba, ko bo potreboval dodatek k redni/državni pokojnini.

Tudi na tem področju se v tujini že nakazujejo ustrezne sistemske rešitve; zavarovanja, ki so pogosto dodatna boniteta za zaposlene, hkrati pa nujno zavarovanje za delodajalce (predvsem kadar gre za ključne kadre).

Delodajalci se čedalje bolj zavedajo, da nenadna, nepričakovana odsotnost ključnih zaposlenih lahko povzroči znaten izpad dohodkov. Nezgoda, bolezen, invalidnost ali smrt ključnih zaposlenih običajno pomeni izgubo pomembnih znanj pri upravljanju kot tudi pomemben upad prodaje in produktivnosti. Podjetje se hkrati sooči tudi s stroški prepoznavanja in usposabljanja nadomestnih kadrov, hkrati pa je dolžno ustrezno poskrbeti za zaposlenega oz. njegove svojce (odvisno od lokalne oz. državne zakonodaje).

V zadnjem desetletju se tako v EU in ZDA uveljavlja praksa sklepanja dodatnih zavarovanj za zaposlene, ki podjetju omogočajo pokritje izpada dohodka v primeru začasne ali trajne odsotnosti pomembnih delavcev, hkrati pa je zavarovalnina vir za pokrivanje morebitnih odškodnin zaposlenim in njihovim svojcem ali vir za »solidarno pomoč« zaposlenim.

Pričakovati je, da se bodo spoznanja, normativi in dobre prakse iz razvitejših držav EU z daljšo tradicijo na področju osebnih in pokojninskih zavarovanj, v naslednjih letih uveljavila tudi v Sloveniji. Seveda bomo v prednosti tisti, ki bomo ukrepali pravočasno. Biološka ura nam namreč neusmiljeno šteje minute, dneve, leta, ...

POGOJI UPORABE

AVTORSKE PRAVICE

Fotokopiranje, fotografiranje, snemanje ali javno širjenje vsebine te publikacije ni dovoljeno brez predhodnega pisnega dovoljenja družbe RES - PONS d.o.o.

Vsak prispevek je zaščiten z avtorskimi pravicami v skladu s slovensko zakonodajo.

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

Vsi uporabniki vso objavljeno vsebino uporabljajo na lastno odgovornost. Izdajatelj tega zbornika ne odgovarja za nikakršno posredno, neposredno, posebno ali slučajno škodo, ki bi zaradi kakršnegakoli *razloga* nastala zaradi uporabe te vsebine. Izdajatelj zbornika ne prevzema odgovornosti za kakršnokoli težavo, do katere bi prišlo z uporabo gradiva.

Informacije, zbrane v tem gradivu, so informativne narave in ne smejo biti podlaga za odločanje.

RES - PONS d.o.o. in avtorji prispevkov ali njegovi dobavitelji v nobenem primeru ne prevzemajo odgovornosti za kakršno koli neposredno, posredno, posledično ali kakršno koli drugo škodo (vključno s škodo zaradi izgube uporabnosti, podatkov ali dobička), ki izhaja ali je v kakršni koli povezavi z uporabo ali nezmožnostjo uporabe tega gradiva.

NEODVISNOST INFORMACIJ

Informacije v tej publikaciji ne odražajo nujno tudi mnenja podjetja RES - PONS ali katere koli izmed njegovih tržnih znamk. Tudi predlogi in nasveti, osnovani na podlagi te publikacije, ne smejo botrovati profesionalnemu nasvetu. Uporabnik je sam odgovoren za preverjanje točnosti in relevantnosti informacij in mnenj, preden jih uporablja kot dejstva.

SPLOŠNO

Ti pogoji uporabe so vezani na zakone Republike Slovenije. Za reševanje vseh sporov in nesporazumov v zvezi z blagovno znamko COVIRIAS, za katere so že bile izčrpane vse ostale zunajsodne možnosti sporazuma, je pristojno okrožno sodišče v Ljubljani.

RES - PONS d.o.o.